

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága
mint felülvizsgálati bíróság
Pfv.VI.20.743/2009/7.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Nagy Zsolt legfőbb ügyészségi ügyész által képviselt Fővárosi Főügyészség felperesnek a Nagy és Trócsányi Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Dálnoki Réka ügyvéd által képviselt I.r. és a jogtanácsos által képviselt II.r. alperes ellen szerződés érvénytelenségének a megállapítása iránt a Fővárosi Bíróságnál 7.G.41.454/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.296/2008/6. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott és a Legfőbb Ügyészség által fenntartott felülvizsgálati kérelem folytán a 2009. évi szeptember hó 1. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a Magyar Államot, hogy fizessen meg 15 napon belül az I.r. alperesnek 1 000 000 (egymillió) forint, és a

II.r. alperesnek ugyancsak 1 000 000 (egymillió) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

Az I.r. alperes 1996 és 1997. év között részben saját erőforrásból, részben céltámogatásból szennyvízelvezető törzshálózati szakaszokat épített. A II.r. alperes, mint a helyi közüzemi hálózat üzemeltetője és tulajdonosa a megépítéshez azzal járult hozzá, hogy ahhoz anyagi támogatást nyújtani nem tud, ugyanakkor a vízjogi létesítési engedély meghosszabbításához azt a feltételt szabta, hogy a létesített csatornaszakaszokat az I.r. alperes az átadás-átvételt követően a II.r. alperes tulajdonába adja térítésmentesen.

A II.r. alperes gazdasági társaság, amelynek többségi tulajdonosa a helyi önkormányzat.

A csatornaszakaszok kivitelezése 1997-ben befejeződött és azokat működésbe vették annak ellenére, hogy az I.-II.r. alperesek között jogvita támadt a megépített csatorna tulajdonjogát illetően. A II.r. alperes ugyanis üzemeltetésre nem kívánta átvenni a megépített szakaszt, ragaszkodott ahhoz, hogy az I.r. alperes azokat a tulajdonába adja. A felek között ebben a kérdésben több jogvita is volt, ezek peren kívüli rendezése érdekében az I.-II.r. alperesek 2006. március 22-én megállapodást írtak alá, amelyben rögzítették, hogy az I.r. alperes beruházásában hol létesültek elválasztott rendszerű szennyvízelvezető törzshálózat-szakaszok. A megállapodás tartalmazta, hogy a csatornaszakaszok rákapcsolása a II.r. alperes tulajdonát képező szennyvízelvezető törzshálózati rendszerre már megtörtént. Az I.r. alperes elismerte az okiratban, hogy a szennyvízelvezető csatornaszakaszok tulajdonjogát a II.r. alperes szerezte meg a törzshálózathoz történő hozzáépítés tényével, ráépítés jogcímén. Erre tekintettel az I.r. alperes kijelentette, hogy a II.r. alperes tulajdonszerzését tudomásul veszi, ezzel kapcsolatban anyagi igénye nincs. A megállapodás megkötésére az I.r. alperes képviselő testületének 79/2006. (IV.27.) számú határozata jogosította fel az I.r. alperest. Az alperesek 2006. május 16-án kelt nyilatkozatukkal megállapították, hogy a megállapodásuk hatályba lépett.

A felperes keresetében az alperesek között 2006. március 22-én létrejött szerződés semmisségének a megállapítását kérte a Ptké. 36/A. §-ában foglalt felhatalmazás alapján. Előadta, hogy az I.r. alperes által létesített szennyvízelvezető csatornaszakaszok az önkormányzat törzsvagyonához tartoznak, így a tulajdonjog ingyenes átengedése a II.r. alperes részére a közérdek sérelmét jelenti. Az önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 79. § (2) bekezdésének b/ pontja szerint az elkészült létesítmény korlátozottan forgalomképesnek minősül, amelyről csak törvényben vagy helyi önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint lehet rendelkezni, ez azonban nem így történt.

A felperes több alkotmánybíróági döntésre utalva előadta, hogy a vízi közművek ex lege tartoznak az önkormányzat törzsvagyonának körébe, így a II.r. alperes részére ingyenes tulajdonba adásuk jogszabályba ütközik, vagyis a szerződés a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmis. Mivel a támadott szerződés tulajdonátruházásra irányult, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 108. § (2) bekezdésébe is ütközik, tekintettel az ingyenes átruházásra. Emellett az I.r. alperes 4/1994. (III.2.) rendelete is kizárja a közművek tulajdonának átruházását, annak csak használatba adását engedi meg. A rendelkezés jogát kizáró jogszabályi tilalomra tekintettel az alperesek között létrejött szerződés a Ptk. 114. § (1) bekezdése értelmében is semmis.

Az I.r. alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a közérdek sérelme a jelen ügyben nem áll fenn, a felperes perindítási jogát pedig a közérdek sérelme alapozhatná meg. A II.r. alperes üzemeltetési szerződés megkötésére nem kötelezhető, ez már a felek között folyamatban volt korábbi jogi eljárások során kiderült. Az I.r. alperes ugyanakkor önállóan nem tudja üzemeltetni a megépült csatornaszakaszokat, tehát éppen ahhoz fűződik közérdek, hogy a megépült csatornaszakaszok a rendszer részeként üzemeljenek. Hivatkozott arra, hogy a szennyvízelvezetés a helyi önkormányzat feladata, az I.r. alperes törzsvagyonává pedig az Ötv. 79. § (1) - (2) bekezdése értelmében csak a kötelező önkormányzati feladat és hatáskör ellátásához szükséges vagyon nyilvánítható. A csatornaszakaszok erre tekintettel sem minősülhettek törzsvagyonnak, így a törzsvagyonná nyilvánításukra nem is került sor. A felperes által felhozott jogszabályi korlátozások akkor lennének irányadók, ha a megépített csatornaszakaszok a rendeltetésüket képesek lennének önállóan betölteni.

A II.r. alperes szintén a kereset elutasítását kérte, ugyancsak vitatta a közérdek sérelmének fennálltát. Hivatkozott arra, hogy a szennyvízelvezetési szolgáltatás egysége műszakilag megbonthatatlan. Az I.r. alperes tulajdonjogának fenntartása esetén jogilag is és üzemeltetési szempontból is rendezetlen helyzet alakulna ki. A 18/1996. (VI.13.) KHVM rendelet értelmében ugyanakkor a vízügyi hatósági engedély kiadásának feltétele, hogy az üzemeltetés rendezett legyen a beruházás megvalósulása után. A II.r. alperes hivatkozott arra is, hogy a megépült csőszakaszok jogi értelemben még nem minősülnek közcsatornának, szennyvízelvezető törzshálózatnak, így nem minősülnek vízi közműnek sem.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és a felperest perköltség viselésére kötelezte azzal, hogy a felperes által személyes illetékmentessége folytán le nem rótt illetéket az állam viseli. Az elsőfokú bíróság elsősorban azt vizsgálta, hogy a perbeli támadott megállapodás sérti-e a közérdeket, a csatornaszakaszok a II.r. alperes tulajdonába történő átadása a közérdekben okoz-e sérelmet.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az I.r. alperes eleve a fővárosi csatornahálózat részeként működő csatornahálózat létrehozását tervezte azzal, hogy annak üzemeltetéséről nem ő, hanem a II.r. alperes fog gondoskodni. Mivel a felek közötti jogvita során kitűnt, hogy az I.r. alperes a tulajdonjoga fenntartása esetén a csatornaszakasz üzemeltetésére vonatkozóan szerződéskötést a II.r. alperes egyetértése nélkül nem kényszeríthet ki, 2006-ban az I.r. alperes úgy határozott, hogy az eredetileg választott műszaki megoldás mellett tudomásul veszi a II.r. alperes tulajdonszerzését. Az I.r. alperesnek lehetősége lett

volna arra is, hogy a csatornaszakaszt műszakilag átalakítsa és önálló rendszerben üzemeltesse. Az I.r. alperes által választott megoldásnak jogszabályi akadálya nem volt, mert amíg a csatorna önálló üzemeltetésre nem alkalmas, addig nem minősül vízi közműnek és így nem lehet része a törzsvagyonnak sem. A közérdeket éppen az szolgálta, hogy a már megépített csatornaszakaszok működjenek, biztosítsák a szennyvízelvezetést, így az I. és II.r. alperesek között létrejött megállapodás közérdeket nem sértett. Miután a felperes keresetösségi jogának egyik feltétele az, hogy az általa támadott megállapodás a közérdek sérelmét jelentse, e feltétel hiányában a második feltétel meglétét, vagyis a szerződés semmisségét a bíróságnak már nem kellett vizsgálnia.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyta helyben, hogy a perköltség megfizetésére a Magyar Államot kötelezte. A másodfokú bíróság ítéletének indokolása megállapította, hogy az önkormányzat vagyonának ellenszolgáltatás nélküli átengedése, csökkentése elvileg jelentheti az önkormányzati érdek sérelmét és ezáltal a közérdek sérelme is megvalósulhat. Ebben a körben azt kell vizsgálni, hogy miben áll a vagyoni eszköz hasznosíthatósága, funkciója, rendeltetése. A közérdek a perbeli beruházással kapcsolatban az volt, hogy a már megvalósult csatornaszakaszok folyamatosan üzemeljenek, az önkormányzat érdeke pedig az volt, hogy ezt a lehető legkisebb ráfordítással biztosítsa. Ebből következően a II.r. alperes tulajdonjogának elismerésével az adott ügyben a közérdek sérelme nem valósult meg. A tulajdoni helyzet rendezése biztosította a jövőre nézve az elmulasztott karbantartások pótlását és a biztonságos, folyamatos, szakszerű üzemeltetést.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint tehát az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a közérdek sérelmének hiányában a felperes keresetét el kell utasítani.

A jogerős ítélettel szemben a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyet a Legfőbb Ügyészség fenntartott. Ebben mindkét fokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új tárgyalásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte.

A felülvizsgálati kérelem a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát elsődlegesen arra alapította, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértően alkalmazta az ügyész alkotmányos helyzetére vonatkozó jogszabályokat. Álláspontja szerint a bíróságnak, ha a közérdekben okozott sérelem elvi lehetősége fennáll, mint a jelen ügyben is, kötelessége a perben a közérdek sérelme mellett azt is vizsgálni, hogy a szerződés semmisségére alapított felperesi előadások jogszerűek-e. A felperes szerint a kereset elutasítására

csak akkor kerülhetett volna sor, ha az lett volna megállapítható, hogy a közérdek az ügyben egyáltalában nem érintett. A jelen ügyben a közérdek érintettsége nem vonható kétségbe, így a kereset a közérdek hiánya okán csak a megállapodás törvényességének vizsgálatát követően lett volna elutasítható. Ennek ellenére a bíróságok nem vizsgálták a perbeli csatornaszakaszok tulajdonjogi sorsáról rendelkező megállapodás jogszerűségét, hanem a keresetet a felperes perbeli legitimációjának hiánya miatt utasították el.

A felperes álláspontja szerint a jogerős ítélet azért is jogszabálysértő, mert a vizsgálati körébe vont kérdésben is megalapozatlan döntést hozott. A tényleges érdeksérelem bekövetkezésével kapcsolatos bizonyítási kötelezettség megítélése a bírói gyakorlatban nem teljesen egyöntetű, vannak olyan egyedi döntések, amelyek szerint ha a semmisségi ok fennáll, az alperesnek kell azt bizonyítania, hogy a közérdek mégsem sérült. A per tárgyát képező csatornaszakaszok önkormányzati beruházásban létesültek, a közvagyon részét képezik, mindezek alapján a jogi sorsuk alakulásának rendezettsége nyilvánvalóan közérdek. Közérdek az is, hogy a csatornahálózat üzemeltetése a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történjen meg. Az I. és II.r. alperesek között létrejött megállapodás alapján az önkormányzat tulajdonából jogszerűtlenül kerültek ki ezek a vagyontárgyak és ma már társasági tulajdont képeznek. Erre tekintettel a közérdek sérelme megállapítható. Ezzel kapcsolatban a felperes a felülvizsgálati kérelmében a Legfelsőbb Bíróság több eseti ügyben hozott határozatára is utalt.

A felperes vitatta azt az ítéleti megállapítást is, hogy a biztonságos és folyamatos üzemeltetés és a szolgáltatás nyújtása csak a 2006. március 22-i megállapodással lett volna biztosítható. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy a tulajdonjogi helyzet rendezetlensége ellenére a szolgáltatás nyújtása az érintett lakosok számára az eltelt közel egy évtized alatt is folyamatos volt, a II.r. alperesnek szolgáltatási kötelezettsége van, és más olyan csatornaszakaszokat is üzemeltet, amelyek nem állnak a tulajdonában, ez az egységes üzemeltetést nem érinti. A felperes álláspontja szerint más megoldás jogi úton történő kikényszerítését az előzményi per során beszerzett versenyhivatali határozat tartalma sem gátolta volna meg. Az alperesek tehát a rendezés többféle módja közül annak törvényt sértő módját választották. Ez a megoldás kockázatot jelent a szolgáltatás folyamatossága körében is, mert a II.r. alperes, mint gazdálkodó szervezet vagyona elvileg szabadon elidegeníthető, illetve fizetéseképtelensége esetén a vagyona a hitelezők kielégítésének fedezetét képezi. A fentiekre tekintettel megállapítható, hogy az I. és II.r. alperesek közötti megállapodás a közérdek sérelmét is jelenti amellet, hogy jogszabályba ütköző.

Az I. és II.r. alperesek a jogerős ítélet hatályában történő fenntartására vonatkozó felülvizsgálati ellenkérelmet nyújtottak be. Az I.r. alperes előadta, hogy a felperes keresetét a bíróság érdemben elbírált és ítélettel utasította el a közérdek sérelmének hiányára tekintettel. Megismételte, hogy a perbeli csatornaszakaszok, amelyek minden természetes levezetéstől és tisztítóműtől távol vannak, csak a rendszer részeként üzemeltetethetők, erre vonatkozóan az I.r. alperes szakértői véleményt is csatolt az elsőfokú eljárásban. A gazdasági versenyhivatal beszerzett döntése is tartalmazta, hogy a II.r. alperes nem köteles üzemeltetési szerződést kötni az I.r. alperessel, a megépült csatornaszakaszok működtetésére vonatkozóan. Mivel az üzemeltetés kikényszerítésére az I.r. alperesnek nincs lehetősége és tulajdonosként gyakorlatilag nem tudja üzemeltetni a csatornaszakaszokat, így csak a választott megoldás biztosította a megépült csatornaszakaszok rendeltetésszerű használatát. Bár kétségtelen, hogy a jogilag rendezetlen helyzetben is működött a csatornahálózaton a szennyvízelvezetés, a jogilag rendezett helyzet megteremtése közérdek. Ez szükséges az üzemeltetési engedély kiadásához, illetve ahhoz, hogy a II.r. alperes a csatornahálózatot karbantartsa. Az I.r. alperes megismételte az alapeljárásban már előadott azon jogi álláspontját, hogy a megépült csatornaszakasz önállóan a megépítési célra használhatatlan, így vízi közműnek sem minősül, ezért nem tartozik az önkormányzati törzsvagyony körébe.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes felülvizsgálati kérelme elsősorban arra irányult, hogy az eljáró bíróságoknak a közérdek sérelme mellett a perben érdemben kellett volna vizsgálnia azt is, hogy a szerződés semmisségére alapított felperesi előadások jogszerűek-e. A felülvizsgálati kérelemben elfoglalt álláspont szerint a bíróságok jogszabálysértően alkalmazták az ügyész alkotmányos helyzetére vonatkozó jogszabályokat.

Az ügyész helyzetére vonatkozó jogszabályi rendelkezések az Alkotmánybíróság döntése alapján az 1990-es években jelentősen módosultak (lásd: 9/1992 /I.30./ AB határozatot, illetve az 1/1994 /I.7./ AB határozatot). Korábban az ügyésznek általános jogosultsága volt arra, hogy akár a magánfelek között folyamatban lévő polgári perben is fontos állami vagy társadalmi érdekből fellépjen, ilyen személyek szerződése semmisségének a megállapítását kérje vagy a jogerősen befejezett polgári ügyekben törvényességi óvással éljen. A Pp. 2000. I. 1-től hatályos 9. §-ának szabályozása szerint az ügyész a felek rendelkezési jogának tiszteletben tartása mellett indíthat keresetet akkor, ha a jogosult jogainak védelmére bármely okból nem képes, vagy amelynek a megindítására külön törvény jogosítja fel.

A jelen ügyben az ügyész a Ptké. 36/A. §-ára alapította a perindítási jogosultságát. Ennek értelmében az ügyész keresetet indíthat a semmis szerződéssel a közérdekben okozott sérelem megszüntetése érdekében a szerződés semmisségének megállapítása iránt. E rendelkezés alapján az ügyészt a keresetindítási jog akkor illeti meg, ha a társadalom egészének, vagy valamely közösségének az érdekséreleme ténylegesen bekövetkezik a semmis szerződés miatt (EBH.2004.1043. számú jogeset). Helytállóan állapították meg a bíróságok, hogy a Ptké. 36/A. §-ában a jogszabály két konjunktív feltételt szab az ügyész számára. Az ügyész keresete akkor lehet alapos, ha bizonyítani tudja a közérdekben okozott sérelem bekövetkezését és azt, hogy a támadott szerződés semmis.

Ezen feltételek teljesülése azonban nem a keresetindítás körében vehető figyelembe. Az ügy érdemére tartozó kérdés ugyanis az, hogy a közérdek sérült-e és a szerződés semmis-e. Az ügyészt a keresetindítás joga akkor illeti meg, ha a fentiek megállapítását kéri.

A jelen ügyben a bíróság az ügyész keresetindítási jogát nem korlátozta. Ez azonban nem jelenti azt, hogy keresete alapos is. Jogerős ítéletében a bíróság a keresetet nem azért utasította el, mert az ügyészt a keresetindítás joga nem illette meg, hanem azért, mert - a kereset érdemi vizsgálata után - azt alaptalannak találta.

A fentiek alapján a bíróságnak a jelen ügyben elsősorban azt kell vizsgálnia, hogy a közérdekben keletkezett-e ténylegesen sérelem, ennek hiányában ugyanis a kifejtettek alapján az ügyész a felek között létrejött szerződés semmisségének a megállapítását nem kérheti, a magánszemélyek szerződéskötési szabadságát nem korlátozhatja. A felek akarata ellenére nem érheti el a szerződés érvénytelenségének bírósági megállapítását, mert ez sértene az önrendelkezés alkotmányos jogát. A jogvitában érdekelt félnek az Alkotmánybíróság szerint alkotmányos joga van arra, hogy az ügyét bíróság elé vigye, e jog azonban magában foglalja annak szabadságát is, hogy e jogával ne éljen.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint tehát a jelen ügyben megalapozottan utalt arra a másodfokú bíróság, hogy a közérdek sérelmének hiányában a szerződés semmisségére vonatkozó előadásokat nem kell vizsgálnia.

A felülvizsgálati kérelem az eljáró bíróságok vizsgálati körébe vont kérdésben elfoglalt jogi álláspontját is támadja. A felperes álláspontja szerint a szerződéskötéssel a közérdekben tényleges érdeksérelem következett be. A szerződés tárgyát képező csatornaszakaszok a közvagyonból valósultak meg, a közvagyon részét képezték, és közérdek az, hogy az üzemeltetésük a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történjen. Ugyanakkor az I.-II.r.

alperesek megállapodása alapján ezek a létesítmények az önkormányzat tulajdonából társasági tulajdonba kerültek annak ellenére, hogy a felperes álláspontja szerint a biztonságos és folyamatos üzemeltetés nélkül is megvalósítható lett volna.

A Legfelsőbb Bíróság maradéktalanul egyetért azzal a felperesi állásponttal, hogy a közpénzből, közvagyonból megvalósult beruházások esetében indokolt követelmény, hogy azok állami, önkormányzati tulajdonban maradjanak, különösen igaz ez az olyan létesítmények esetében, amelyek közszolgáltatási feladatokhoz kapcsolódnak. Ezt a követelményt fogalmazták meg a felperes által felhozott alkotmánybíróági határozatok és erre szolgál az Ötv.-nek az a rendelkezése is, amely szerint az ilyen jellegű vagyontárgyak jellemzően az önkormányzati törzsvagyonba kerülnek jogszabály, vagy az önkormányzat döntése (rendelete) alapján.

Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság 11/2002. (III.20.) AB határozata a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (Vt.) 9. és 10. §-aira utalással kifejtette, hogy a vízi közműveket az önkormányzat a Vt.-ben meghatározott formákban működtetheti, így e vagyontárgyak működésének csak időleges jogát engedheti át gazdálkodó szervezet részére. Az Alkotmánybíróság határozatának meghozatalára éppen azért volt szükség, mert ezt megelőzően az országos gyakorlatban igen eltérő jogi megoldások érvényesültek, így maga a főváros is az általa alapított és többségi tulajdonában álló gazdasági társaság tulajdonába adta át a fővárosban létesült csatornaszakaszokat, mint vízi közműveket. Az Alkotmánybíróság e tárgyú döntését követően a gyakorlat megváltozott.

A jelen ügyben azonban megállapítható, hogy az I.r. alperes az alkotmánybíróági döntést jóval megelőzően, 1996. és 97. években hozta létre az új szennyvízelvezető törzshálózati szakaszokat és azok úgy készültek el, hogy csak a II.r. alperes által működtetett hálózatra kapcsolódva használhatók rendeltetésszerűen. Az I.-II.r. alperesek részben az I.r. alperes által támasztott és a II.r. alperes számára el nem fogadható szerződési feltételekre tekintettel nem tudtak megállapodni az elkészült csatornaszakaszok üzemeltetéséről. Erre tekintettel vízügyi engedély nélkül csatlakoztak a II.r. alperes által működtetett szakaszokhoz, de a II.r. alperes ezek tekintetében karbantartást nem végez, ilyen kötelezettsége nem is áll fenn. Mivel a csatornaszakaszok megépítésére oly módon került sor, hogy azok csak a II.r. alperes rendszeréhez csatlakoztatva üzemeltethetők gazdaságosan, az I.r. alperes csak irreálisan magas költségek ráfordításával tudná leválasztani az elkészült részeket a II.r. alperes rendszeréről és önállóan működtetni azokat. Ezenkívül az I.r. alperest terhelné a tulajdon fenntartásával járó kötelezettség is, pl. a szükséges rendkívüli felújítások elvégzése.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a Ptké. 36/A. §-a alapján indított perekben a bíróságnak nem általában a közérdek sérelmét, hanem a konkrét, semmisnek állított szerződéssel kapcsolatban érvényesülő közérdeket kell vizsgálnia, azt, hogy a konkrét körülmények mérlegelése mellett a közérdekben sérelem keletkezett-e. Az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy a konkrét ügyben a közérdeket az szolgálja, hogy a már elkészült csatornaszakaszok működjenek, kapcsolódjanak rá a II.r. alperes rendszerére és a II.r. alperes legyen köteles az ezzel kapcsolatos összes karbantartási, felújítási munkálatok elvégzésére. A helyi közösség érdekeit nem szolgálja, ha a megépült csatornaszakaszok az I.r. alperes tulajdonában maradnak a közvagyon részeként, de működésképtelenek és az sem, ha a az üzemeltetési szerződés megkötésének esetleges kikényszerítése érdekében az I.r. alperes további jogi eljárásokat kezdeményez a II.r. alperes ellen, amelyek még évekre elhúzódhatnak.

A felek egyező előadása szerint ez a csatornaszakasz az egész csatornarendszernek mintegy 3 %-át jelenti. A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint tehát a jelen ügyben a helyi közösség érdekeit kell elsősorban vizsgálni. Ennek alapján megállapítható, hogy a társadalom e kisebb közösségének, a kerületi lakosoknak a közérdekét sérelem nem érte. Így a Ptké. 36/A. §-ában foglalt egyik konjunktív feltétel hiányában az ügyésznek nincs lehetősége arra, hogy az I.-II.r. alperesek között létrejött szerződés semmiségének a vizsgálatát kérje a bíróságtól.

A kifejtettek alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A Magyar Államot kötelezte a Pp. 78. § (3) bekezdésének megfelelően arra, hogy fizesse meg az I.-II.r. alpereseknek a felülvizsgálati eljárással felmerült költségeiket, amely az I.-II.r. alperesek jogi képviselőjének munkadíjából áll. Ezt a Legfelsőbb Bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján határozta meg azzal, hogy az I.r. alperes esetében a megállapított munkadíj az általános forgalmi adót is tartalmazza. A Pp. 67. § (2) bekezdése értelmében a perben a gazdálkodó szervezet jogtanácsosát az ügyvéd jogállása illeti meg.

A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdésének c/ pontja alapján teljes személyes illetékmentességben részesül, így a felperes pervesztességére tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján a felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2009. szeptember 1.

. Kollár Márta sk. a tanács elnöke, Tamáné dr. Nagy Erzsébet sk.
előadó bíró, dr. Wellmann György sk. bíró.